

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Майя НІКОЛАЄВА

«*7*» *серпня* 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ В ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ

Рівень вищої освіти першій (бакалаврський)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність В10 Філософія

Освітньо-професійна програма: Філософія

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія в публічній сфері». Одеса:
ОНУ, 2025. 16 с.

Розробники: Інна ГОЛУБОВИЧ, д.філос.н., професор, завідувачка кафедри
філософії, Ірина СТАРОВОЙТОВА, к. філос.н., доцент кафедри філософії

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії

Протокол № 1 від "27" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Інна ГОЛУБОВИЧ)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Філософія»

(підпис)

(Ірина СТАРОВОЙТОВА)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від "29" серпня 2025 р.

Голова НМК

(підпис)

(Галина ЛЕВЧЕНКО)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 2	Галузь знань <u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> Спеціальність В10 <u>Філософія</u> Рівень вищої освіти: <i>Перший</i> <i>(бакалаврський)</i>	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		1-й	2-й
		Семестр	
		2-й	3-й
		Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання курсу – ознайомлення з історичною генезою та сучасним станом репрезентації філософії в публічній сфері, визначення сфер публічної філософії в Україні та світі, самоусвідомлення майбутнього фахівця спеціальності В10 “Філософія” як активного дієвця, відповідального інтелектуала, що реалізує себе на різних рівнях громадського простору, визначає культурну та гуманітарну політику суспільства.

Завдання

- визначити поняття “публічної сфери”, “публічної філософії”;
- дослідити історичну генезу становлення публічної сфери в вітчизняній, європейській, світовій соціокультурній та політичній традиції;
- сформулювати уявлення про “public turn” в сучасній філософській та соціо-гуманітарній думці;
- актуалізувати роль, функції, місію, відповідальність інтелектуала (філософа) в публічній сфері;
- представити специфіку концепта “філософська практика/філософські практики” та напрямки його застосування в соціокультурному, громадсько-політичному житті;
- визначити сутність та параметри публічного дискурсу, комунікативної раціональності, їх філософську спрямованість;
- ознайомити здобувачів з розмаїттям публічних проєктів та платформ в галузі філософії в сучасній Україні;
- надати здобувачам можливість долучитися до діяльності публічних проєктів філософської спрямованості в сучасній Україні;
- представити специфіку самореалізації філософії та філософа в публічній сфері під час повномасштабної війни в Україні, в ситуації глобальних цивілізаційних реалій сьогодення.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики або у процесі навчання, що передбачає застосування філософських теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

б) загальних (ЗК):

ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

в) спеціальних (фахових) (СК/ФК):

СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.

СК 11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.

СК 14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

СК 17. Здатність застосовувати практики соціокультурної аналітики та гуманітарної експертизи для вирішення актуальних громадських проблем регіонального та всеукраїнського рівня.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.

ПРН 15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

ПРН 16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.

ПРН 17. Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.

ПРН 21. Бути здатними застосовувати практики соціокультурної аналітики та гуманітарної експертизи для вирішення актуальних громадських проблем регіонального та всеукраїнського рівня.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні теоретичні підходи до “public turn” в філософській та соціо-гуманітарній думці;
- сутність та специфіку понять “публічна сфера” та “публічна філософія”;
- основні етапи історичної генези, становлення, трансформацій публічної сфери в вітчизняній, європейській, світовій соціокультурній та політичній традиції;
- специфіку концепта “філософська практика/філософські практики” в різних теоретичних настановах;
- сутність, специфіку, складові публічного дискурсу та комунікативної раціональності;
- “маршрутну карту” публічних проєктів та платформ філософської спрямованості в сучасній Україні та в Одеському регіоні;

вміти:

- застосовувати знання, навички, компетентності фахівця зі спеціальності В10 “Філософія” в публічній сфері, в просторі публічної філософії;
- відповідально та професійно актуалізовувати роль та функції інтелектуала (філософа) в публічній сфері;
- проєктувати, організовувати, здійснювати різні види філософських практик в публічному житті;
- орієнтуватися в розмаїтті публічних проєктів та платформ в галузі філософії в сучасній Україні;
- брати активну участь в діяльності публічних проєктів філософської спрямованості в сучасній Україні;
- враховувати специфіку самореалізації філософії та філософа в публічній сфері під час повномасштабної війни в Україні, в ситуації глобальних цивілізаційних реалій сьогодення.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. “Публічний поворот”/”Public turn” в філософській та соціогуманітарній думці. Формування та концептуалізація публічної сфери.

Тема 1. “Публічний поворот”/”Public turn” в філософській та соціогуманітарній думці.

“Публічний поворот” в системі фундаментальних поворотів ХХ-ХХІ ст. (лінгвістичний, антропологічний, комунікативний, діалогічний, іконічний тощо). “Публічний поворот” як відповідь на соціальний запит на новий формат соціогуманітарного знання і трансляції знань, інституцій, типів дискурсу та мовлення. Експансія “публічного”: публічний дискурс, публічна політика, публічна сфера, публічний інтелектуал, публічна наука. Дискусія “Публічний поворот в філософії” Ден Брок та Роберт Фулвіндер(Центр філософії та публічної політики (США) та подальша філософська концептуалізація публічного повороту. Аналітика та практики “публічного повороту” в сучасній Україні.

Тема 2. Публічна сфера : теоретико-концептуальні засади та форми практичної реалізації

Формування концепції публічної сфери в філософії Ю. Габермаса. Публічна сфера як простір суспільного життя, де формується громадська думка та формуються узгоджені колективні рішення; як арена для дискурсу, що включає в себе засоби комунікації, публічні обговорення та добровільні об'єднання громадян, які беруть участь у формуванні суспільного порядку

денного. Ключові аспекти публічної сфери: формування громадської думки; комунікативний простір та комунікативна раціональність, обговорення суспільно-значущих проблем, узгодження та легітімація рішень. Елементи публічної сфери: середовища для публічного обговорення; освітні майданчики та простори, де виховуються суспільні дієвці та актори; добровільні об'єднання громадян, медіасфера, арт-простори тощо.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Публічна філософія: сутність, специфіка, розмаїття філософських практик. Публічна філософія в сучасній Україні.

Тема 3. Публічна філософія: сутність, специфіка, розмаїття філософських практик.

Становлення, самусвідомлення та концептуалізація публічної філософії в 1980-ті роки: світовий контекст. Концепт “соціальні науки як публічна філософія” (Р. Бел, М. Буравой, Дж. Ван Антверпен, Ф. Селезник, П. ван Сетерс). Публічна філософія та суспільний діалог. Публічна філософія як одне з найважливіших завдань філософії у демократичному світі та «моральний обов’язок філософів». Інституціоналізація публічної філософії в західному світі. Всесвітній день філософії під егідою ЮНЕСКО (2005). Комітет з публічної філософії при Американській філософській асоціації (2008). Public Philosophy Journal. Public Philosophy Network.

Тема 4. Публічна філософія в Україні: наукові дослідження, інституціоналізація, проекти та практики

“Публічний поворот” в Україні: вітчизняна філософська спільнота долучається до публічного простору та публічного дискурсу. Публічна філософія в Україні: перші кроки на шляху рефлексії: круглі столи “Філософської думки”: “Ребрендинг філософії” та “Філософія в публічному просторі”. Створення освітніх програм (ОПП та ОНП) з практичної та публічної філософії, філософської публіцистики: проблеми та перспективи.

Філософські практики та філософські проекти в публічній сфері: Всеукраїнський конкурс філософських стартапів, створення мережі публічних філософських проектів та майданчиків: Видавництво “Дух-іЛітера” (К. Сігов), Філософсько-психологічна школа імені Ігоря Козловського, Cowo.guru, Майстерня Чижевських, “Печера Платона”, Kult: Podcast, спільнота історико-філософського журналу Sententiae. “Філософська кав’ярня”. Одеські публічні проекти з філософії та Humanities: “Одеська гуманітарна традиція” “Intellectuarium”, Школа глядача, “Doctrina Solis”

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. “Публічний поворот”/”Public turn” в філософській та соціогуманитарній думці. Формування та концептуалізація публічної сфери.										
Тема 1. “Публічний поворот”/”Public turn” в філософській та соціогуманитарній думці.	23	4	4		15	22	2	-		20
Тема 2. Публічна сфера : теоретико-концептуальні	21	4	2		15	22	-	2		20

засади та форми практичної реалізації										
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6		30	44	2	2		40
Змістовий модуль 2. Публічна філософія: сутність, специфіка, розмаїття філософських практик. Публічна філософія в сучасній Україні.										
Тема 3. Публічна філософія: сутність, специфіка, розмаїття філософських практик.	23	4	4		15	22	2	-		20
Тема 4. Публічна філософія в Україні: наукові дослідження, інституціоналізація, проекти та практики	23	4	4		15	24	2	2		20
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8		30	46	4	2		40
Усього годин	90	16	14		60	90	6	4		80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д/з
1	Тема 1. “Публічний поворот”/”Public turn” в філософській та соціогуманітарній думці. [1,2] 1. “Публічний поворот” в системі фундаментальних поворотів ХХ-ХХІ ст. (лінгвістичний, антропологічний, комунікативний, діалогічний, іконічний тощо). 2. “Публічний поворот” як відповідь на соціальний запит на новий формат соціогуманітарного знання і трансляції знань, інституцій, типів дискурсу та мовлення. 3. Дискусія “Публічний поворот в філософії” Ден Брок та Роберт Фулвіндер(Центр філософії та публічної політики (США) та подальша філософська концептуалізація публічного повороту. 4. Аналітика та практики “публічного повороту” в сучасній Україні.	4/0
2	Тема 2. Публічна сфера : теоретико-концептуальні засади та форми практичної реалізації[1] 1. Формування концепції публічної сфери в філософії Ю. Габермаса.	2/2

	2. Публічна сфера як простір суспільного життя, де формується громадська думка та формуються узгоджені колективні рішення 3. Ключові аспекти публічної сфери: формування громадської думки; комунікативний простір та комунікативна раціональність, обговорення суспільно-значущих проблем, узгодження та легітімація рішень. 4. Елементи публічної сфери: середовища для публічного обговорення; освітні майданчики та простори, де виховуються суспільні дієвці та актори; добровільні об'єднання громадян, медіасфера, арт-простори тощо.	
3	Тема 3. Публічна філософія: сутність, специфіка, розмаїття філософських практик.[2,4] 1. Становлення, самусвідомлення та концептуалізація публічної філософії в 1980-ті роки: світовий контекст. 2. Концепт “соціальні науки як публічна філософія” (Р. Бел, М. Буравой, Дж. Ван Антверпен, Ф. Селезник, П. ван Сетерс). 3. Публічна філософія та суспільний діалог. Публічна філософія як одне з найважливіших завдань філософії у демократичному світі та «моральний обов’язок філософів». 4. Інституціоналізація публічної філософії в західному світі. 5. Всесвітній день філософії під егідою ЮНЕСКО (2005). 6. Комітет з публічної філософії при Американській філософській асоціації (2008). Public Philosophy Journal. Public Philosophy Network.	4/0
4	Тема 4. Публічна філософія в Україні: наукові дослідження, інституціоналізація, проекти та практики[1,3,5] 1. “Публічний поворот” в Україні: вітчизняна філософська спільнота долучається до публічного простору та публічного дискурсу. 2. Публічна філософія в Україні: перші кроки на шляху рефлексії: круглі столи “Філософської думки”: “Ребрендинг філософії” та “Філософія в публічному просторі”. 3. Філософські практики та філософські проекти в публічній сфері: Всеукраїнський конкурс філософських стартапів, створення мережі публічних філософських проектів та майданчиків. 4. Видавництво “Дух-іЛітера” (К. Сігов), Філософсько-психологічна школа імені Ігоря Козловського, Cowo.guru, Майстерня Чижевських, “Печера Платона”, Kult: Podcusc, спільнота історико-філософського журналу Sententiae. “Філософська кав’ярня”. 5. Одеські публічні проекти з філософії та Humanities: “Одеська гуманітарна традиція” “Intellectuarium”, Школа глядача, ”Doctrina Solis”	4/2
	Разом	14/4

Види роботи:

- [1] – опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу;
- [2] – на основі запропонованих робіт в списку літератури підготувати виступ, продемонструвати вміння оперувати ключовими поняттями та ідеями, представленими в текстах;
- [3] – написати рецензію і/або філософське есе на запропонований викладачем текст, як опис проблемної ситуації;
- [4] – підготовка до виступу з експертною оцінкою теоретичних висловлень на тему семінара, спираючись на рекомендації викладача;
- [5] – підготовка до презентації самостійного дослідження (захист реферату).

Критерієм оцінювання самостійної роботи є повнота викладу та змістова наповнюваність матеріалу, поданого в рефераті та самостійність і творчий підхід у написанні есе.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
1	Тема 1. “Публічний поворот”/”Public turn” в філософській та соціогуманітарній думці. [1,2] Провести самостійний інформаційний пошук літератури (статей, монографій) за темою “Публічний поворот/Public turn” в сучасній філософсько-гуманітарній рецепції”. Скласти анотований бібліографічний опис. Зробити детальний аналіз одного з джерел на вибір здобувача. Завантажити в гугл-клас	15/20
2.	Тема 2. Публічна сфера : теоретико-концептуальні засади та форми практичної реалізації[2,3] Зробити конспект праць Ю. Габермаса, в яких обґрунтовується концепція публічної сфери: Habermas J. <i>The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a category of Bourgeois Society</i>. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1991; Habermas J., <i>A New Structural Transformation of the Public Sphere and Deliberative Politics</i>, Polity press, 2023. Дати розгорнуту характеристику структурним елементам публічної сфери: публічна дискусія, критика дій влади, повна підзвітність, гласність та незалежність діючих осіб від економічних інтересів і контролю держави. Конспект завантажувється в гугл-клас. Форма контролю - колоквіум.	15/20
3.	Тема 3. Публічна філософія: сутність, специфіка, розмаїття філософських практик.[4,5] <i>Кейс:</i> Всесвітній день філософії під егідою ЮНЕСКО (2005). Проаналізувати матеріали сторінки сайту ЮНЕСКО, присвяченої World Philosophy Day: https://www.unesco.org/en/days/philosophy. Охарактеризувати порядок денний Всесвітніх днів філософії за останні роки - з 2020 року. Визначити, які глобальні цивілізаційні проблеми людства потрапили в фокус дискусій ВДФ. Які, на Ваш погляд, питання мають обов’язково обговорені під час найближчого Всесвітнього дня філософії, що відмічається в третій четверг листопада. Порівняти з головними ідеями Паризької декларації з філософії ЮНЕСКО 1995 року , яка є офіційним Додатком до ухваленої Виконкомом ЮНЕСКО «Міжсекторальної стратегії ЮНЕСКО у галузі філософії» (розроблялася впродовж двох років за участі п’яти сотень НДО та близько 600 університетів з усього світу). Яку роль Паризька декларація відводить філософії в публічній сфері? Форма контролю есе- 4-5 с. Завантажується в гугл-клас.	15/20
4.	Тема 4. Публічна філософія в Україні: наукові дослідження, інституціоналізація, проекти та практики [4,5]	15/20

	Проаналізувати публікації спеціальних випусків головного філософського журналу України "Філософська думка", присвячених публічній філософії (2017, 2019 роки). Особлива увага матеріалам, пов'язаним з проектами, що стали лауреатами Всеукраїнського конкурсу філософських стартапів (2019 - Український філософський фонд). Відповісти на такі питання: а) що розуміється під висловом "Філософія в публічному просторі", "публічна філософія"; б) які формати публічної філософії ви можете виділити в наданих публікацій, які з них Вас зацікавили; в) які проблеми, протиріччя, парадокси виділяють філософи та учасники публічних філософських проектів; в) в яких форматах публічної філософії України ви би хотіли взяти безпосередню участь, а може запропонувати щось своє. Форма контролю: експертно-аналітична записка за темою "Проекти з публічної філософії в сучасній Україні", 4-5 с. На основі записки готуються тези для публікації в збірках наукових конференцій. Завантажується в гугл-клас	
	Разом	60/80

До самостійної роботи відноситься (на вибір викладача):

- [1] – підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять;
- [2] – доповідь;
- [3] – написання рефератів, есе;
- [4] – розгорнута анотація обраного здобувачом культурного проекту;
- [5] – індивідуальна дослідницька робота у форматі експертно-аналітичної записки.

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання	Дотично до теми (та/або Компетентності, результати навчання, що формуються)
Платформа публічної філософії та неформальної філософсько-гуманітарної освіти Plato Cave/ Печера Платона (Україна) https://www.youtube.com/@PlatosCaveUA/videos Цикл тематичних лекцій, які складають суть та специфіку публічної філософії в сучасній Україні та організації неформальної філософської освіти. Здобувач самостійно обирає пакет з 10 лекцій платформи. За матеріалами кожної лекції створює звіт-відгук, який завантажується в гугл-клас. Перевірка знань організується сумісно викладачами курсу "Філософія в публічній сфері" та керівниками проекту "Печера Платона" - к.філос.н., Ксенія Зборовська (філософський факультет КНУ імені Тараса Шевченка) та Русланом Міроненко. Навчальне навантаження курсу відповідає 0,35 кредитів ЄКТС. Максимальна оцінка за проходження курсу і отримання сертифікату - 6 балів Критерій оцінки - обсяг за кредитами: 1 кредит (30 годин) - 10 балів до дотичної теми або змістового модуля. Максимальна кількість балів за	Тематика курсу відповідає темі 4. <i>Публічна філософія в Україні: наукові дослідження, інституціоналізація, проекти та практики.</i> Компетентності: ЗК 3.Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків. СК 11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.

неформальну освіту – не більше 2х кредитів. Здобувач може самостійно обрати платформу для неформальної освіти, представити для оцінки викладачем документ, що підтверджує факт неформальної освіти, програми, тих компетентностей та результатів.	СК 14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності. СК 17. Здатність застосовувати практики соціокультурної аналітики та гуманітарної експертизи для вирішення актуальних громадських проблем регіонального та всеукраїнського рівня. Програмні результати навчання: Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури. ПРН 15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності. ПРН 16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності. ПРН 21. Бути здатними застосовувати практики соціокультурної аналітики та гуманітарної експертизи для вирішення актуальних громадських проблем регіонального та всеукраїнського рівня.
---	---

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання».

9. Методи навчання

Словесні: лекції (проблемні, лекції-візуалізації, лекції з аналізом конкретних ситуацій та ін.), інструктаж, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання.

♦*Наочні:* ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, метод безпосереднього спостереження, збору біографічних матеріалів, презентація результатів власних досліджень тощо.

♦*Практичні:* вправи; творчі вправи; методи аналітики та експертизи; диспути, виконання індивідуальних завдань, біографічні інтерв'ю, соціологічні, культурно-антропологічні методи аналізу біографічного матеріалу та біографічних інтерв'ю.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Контроль здобувачів здійснюється шляхом:

- усного опитування на семінарських заняттях;
- захисту результатів виконаних практичних робіт;
- перевірки письмових контрольних робіт, які виконані під час лекційних і практичних занять, або контрольного комп'ютерного тестування;

Рівень знань здобувачів з кожного змістового модуля оцінюється за 100-бальною шкалою

. Підсумкова оцінка розраховується шляхом врахування всіх отриманих здобувачами оцінок під час поточного контролю та загальної оцінки за кожний змістовий модуль.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3 бали за тему 1-6; 4 бали за тему 7-14	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки, залучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела, тощо). Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичного завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу;
3 бали за тему	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
2 бали за тему	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки. Може використовувати знання для стандартних практичних ситуацій, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Доклад-Презентація	3	відповідність змісту доповіді здобувача та/або оригінальність візуального представлення відповідному навчальному матеріалу.
Реферат	6	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
Есе	12	здатність узагальнювати теоретичний матеріал та викладати його на прикладах професійної діяльності
Онлайн курс	6	максимальна оцінка за проходження курсу і отримання сертифікату - 6 балів
експертно-аналітична записка	30	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми зі застосуванням знань, вмінь, навичок та компетентностей в галузі філософії. Здатність здійснювати соціокультурну аналітику та впроваджувати процедури гуманітарної експертизи щодо конкретних соціокультурних проектів регіонального рівня; здатність оформлювати та систематизувати експертно-аналітичне оцінювання у вигляді експертно-аналітичної записки з її нормативними критеріями.

Протягом засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони порівно розподіляються, а потім сумуються.

Змістовий модуль:

- робота на семінгарських заняттях (52 балів);
- онлайн-курс/реферат (6 балів);
- перевірка есе (12 балів);
- експертно-аналітична записка (30 балів).

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерій оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності здобувачів виставляються у

вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС. У таблиці нижче наведено **загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:**

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно 90 - 100	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вмів вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуального завдання при виконанні самостійного завдання, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому.
Добре 85 - 89	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни.	Виконав завдання кожної теми та поточного контролю в цілому, має стійкі навички виконання завдання.
Добре 75 - 84	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вмів самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни.	Окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому виконав не повністю.
Задовільно 70 – 74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вмів вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми контролю не виконав.
Задовільно 60 - 69	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вмів достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни.	Виконав лише окремі завдання кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з можливістю повторного складання 35 - 59	Володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; під час відповіді допускає суттєві помилки.	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вмів викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 0-34	Не володіє навчальним матеріалом.	Не засвоїв навчальної програми, не вмів викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав контролю.

11. Питання для підсумкового контролю

1. “Публічний поворот” в системі фундаментальних поворотів ХХ-ХХІ ст. (лінгвістичний, антропологічний, комунікативний, діалогічний, іконічний тощо).
2. “Публічний поворот” як відповідь на соціальний запит на новий формат соціогуманітарного знання і трансляції знань, інституцій, типів дискурсу та мовлення.
3. Експансія “публічного”: публічний дискурс, публічна політика, публічна сфера, публічний інтелектуал, публічна наука.
4. Дискусія “Публічний поворот в філософії” Ден Брок та Роберт Фулвіндер(Центр філософії та публічної політики (США) та подальша філософська концептуалізація публічного повороту.
5. Аналітика та практики “публічного повороту” в сучасній Україні.
6. Формування концепції публічної сфери в філософії Ю. Габермаса.

7. Сутнісні риси публічної сфери.
8. Ключові аспекти публічної сфери.
9. Елементи публічної сфери.
10. Публічна філософія: сутність, специфіка, розмаїття філософських практик.
11. Становлення, самусвідомлення та концептуалізація публічної філософії в 1980-ті роки: світовий контекст.
12. Концепт “соціальні науки як публічна філософія” (Р. Бел, М. Буравой, Дж. Ван Антверпен, Ф. Селезник, П. ван Сетерс).
13. Публічна філософія та суспільний діалог.
14. Публічна філософія як одне з найважливіших завдань філософії у демократичному світі та «моральний обов’язок філософів».
15. Інституціалізація публічної філософії в західному світі.
16. Всесвітній день філософії під егідою ЮНЕСКО (2005).
17. Комітет з публічної філософії при Американській філософській асоціації (2008).
18. Public Philosophy Journal. Public Philosophy Network.
19. “Публічний поворот” в Україні.
20. Публічна філософія в Україні: перші кроки на шляху рефлексії.
21. Круглі столи “Філософської думки”: “Ребрендинг філософії” та “Філософія в публічному просторі”.
22. Створення освітніх програм (ОПП та ОНП) з практичної та публічної філософії, філософської публіцистики: проблеми та перспективи.
23. Філософські практики та філософські проекти в публічній сфері.
24. Всеукраїнський конкурс філософських стартапів.
25. Створення мережі публічних філософських проектів та майданчиків: загальна характеристика.
26. Публічні філософсько-богословські проекти видавництва “Дух-іЛітера”.
27. Філософсько-психологічна школа імені Ігоря Козловського.
28. Філософсько-гуманітарний освітній проект Cowo.gugu.
29. Філософські проекти платформи “Майстерня Чижевських”
30. Філософській освітній проект “Печера Платона”.
31. Kult: Podcast: платформа з питань філософії, культури, літератури.
32. Публічні проекти спільноти історико-філософського журналу Sententiae.
33. Міжнародний рух “Філософська кав’ярня” та його реалізація в сучасній Україні.
34. Одеські публічні проекти з філософії та Humanities: “Одеська гуманітарна традиція” “Intellectuarium”, Школа глядача, ”Doctrina Solis”.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Рівень знань здобувача з кожного модуля оцінюється за 100 – бальною шкалою. Наведена таблиця визначає питому вагу оцінки з кожного модуля у загальній оцінці по дисципліні.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
Поточний контроль на лекціях	2	4	8	2	4	8
Практичні заняття	6	2	12	6	4	24
Разом			20			32
Разом	52					
Оцінка самостійної роботи:						

Онлайн-курс/реферат	6	1	6			
Есе				12	1	12
Експертно-аналітична записка				30	1	30
Разом	48					
Залік						
Підсумкова сума балів	100					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія в публічній сфері». Одеса : ОНУ, 2025. 16 с.
2. Силабус курсу «Філософія в публічній сфері».

14. Рекомендована література

Основна

1. Голубович І. В. Потенціал публічної філософії у підвищенні якості викладання філософії та гуманітарних дисциплін. *Управління якістю підготовки фахівців*. Матеріали XXX міжнародної науково-методичної конференції. Одеса, 17-18 квітня 2025 р. Ч. 2. Одеса : ОДАБА, 2025. С. 100-102.
2. Голубович І. В., Міхейцева Е. О. Формування дискурсу культурної політики сучасної України у вітчизняній гуманітаристиці (огляд літератури). *Наукове пізнання. Методологія та технологія*. 2021. № 1(47). С. 35-48.
3. Голубович І.В. Гуманітарна експертиза як іноваційна складова сучасних соціальних практик та освіти. *Матеріали XXIX Міжнародної науково-методичної конференції «Управління якістю підготовки фахівців»* (м. Одеса, 18-19 квітня 2024р.). Ч. 2. Одеса: ОДАБА, 2024. С. 11-14.
4. Публічна філософія: освітні та соціальні можливості. Круглий стіл «Філософської думки». *Філософська думка*. 2019. № 1. С. 6-39.
5. Філософія у публічному просторі: між академічністю та популярністю. Круглий стіл «Філософської думки». *Філософська думка*. 2017. № 1. С. 6-27.

Додаткова

1. Перший Всеукраїнський конкурс філософських стартапів. Круглий стіл «Філософської думки». *Філософська думка*. 2019. № 1. С. 40-59.
2. Препотенская М. От Café-Philo—к горизонтам практической философии. *Філософія освіти*. Київ : 2017. С. 276-288.
3. Стандратюк Д. Концепція відкритості Юргена Габермаса та потенціал її використання для аналізу публічної сфери в Україні. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічних студій. 2022. Вип. 44. С. 240-246.
4. Ясна І. “Public turn”: філософія в публічному просторі. *Філософська думка*. 2017. № 1. С. 28-41.

5.Habermas J., *A New Structural Transformation of the Public Sphere and Deliberative Politics*, Polity press, 2023.

15. Електронні інформаційні ресурси

http://w.w.w.nbu.gov.ua/	Наукова бібліотека ім. В. Вернадського
http://lib-gw.univ.kiev.ua/	Наукова бібліотека ім. Максимовича КНУ
http://w.w.w.filosof.com/ua/	Бібліотека Інституту філософії НАНУ ім. Г. Сковороди;
http://w.w.w.biblioteka.org.ua	Українська електронна бібліотека;
http://lib.onu.edu.ua	Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
https://www.youtube.com/@PlatosCaveUA	Платформа публічної філософії “Печера Платона”
https://www.facebook.com/profile.php?id=100080069254690	здобувачське товариство усної історії філософії КНУ імені Тараса Шевченка
https://www.youtube.com/@cowoguru	Платформа публічної філософії cowo guru - середовище мислення та дії
https://www.youtube.com/@kult_podcast	Kult: Podcast Подкаст про культуру, літературу та філософію.
https://www.youtube.com/@Sententiae2000/feature	Канал спільноти історико-філософського журналу Sententiae.